

INTERVIEW 'WAAROM WEL AUTORIJLES, MAAR GEEN OPLEIDING VOOR HET LEVEN?'

Stan bedenkt Deltaplan voor mentale gezondheid

Het maakt hem moedeloos: zoveel mensen, ook jongeren, met psychische aandoeningen. Zoveel eenzaamheid, stress, verslavingen, suicides. Als ondernemer houdt Stan Uyland uit Soest ook van aanpakken.

Piet van Dijk
Soest

Als speciaal benoemde landelijke voorzitter voor mentale gezondheid bij Rotary Nederland heeft hij afgelopen zomer in de Tweede Kamer een toelichting gegeven over wat de Rotary niet alleen in Nederland, maar wereldwijd van plan is: de mentale gezondheid van mensen verbeteren.

„Aanleiding om mij bij de Tweede Kamer uit te nodigen, was een unaniem aangenomen motie van de ChristenUnie, voor de zomervakantie. Die was gebaseerd op mijn plan om de vele problemen bij jongeren en ouderen aan te pakken”, vertelt hij, „door middel van opvoedingsondersteuning en relatietherapie.”

Uyland is in de regio bekend als directeur van de BMU Groep, een bouwbedrijf dat hij samen met zijn broer Bas leidt. Hij is ook de oprichter en voorzitter van GidsNetwerk, een landelijk netwerk van zakenmensen dat in 2004 gestart is in Soest en zich richt op maatschappelijke doelen. Gids staat voor ‘geloven in de samenleving’. Uyland was ook enige jaren ‘gewoon’ voorzitter van Rotary Nederland.

Uyland prijst zich gelukkig dat hij het leven doorgekomen is zonder ernstige problemen, zoals hierboven geschetst. „Meer dan dertig jaar ben ik gezegend met een liefdevol huwelijk en drie prachtige inmiddels volwassen kinderen. Zelfs mijn moeder leeft nog, ze is 99. Mijn gezin is altijd een plek van warmte en verbondenheid geweest, niet alleen voor onszelf, maar ook voor de pleegkinderen die we jarenlang hebben opgevangen”, zegt hij. „Die ervaring heeft me diep geraakt en mijn ogen geopend voor de immense kracht van een veilige thuisbasis – en de gevolgen wanneer die ontbreekt. Ik heb van dichtbij gezien wat er gebeurt als kinderen niet de stabiliteit en liefde van een gezond gezin ervaren. Het is alsof een fundament ontbreekt, en dat blijft vaak een leven lang voelbaar”, vervolgt hij.

Uyland stuurde zijn plan *Vrede Thuis* na zijn presentatie naar alle fracties van de Tweede Kamer. Hij slikt weer als hij de cijfers opsomt.

▲ Stan Uyland: 'We kunnen iets doen aan wat wereldwijd een groot probleem is. We kunnen het taboe doorbreken'.

FOTOS: CEES WOUDE

„25 procent van alle volwassen Nederlanders heeft een psychische aandoening. Dat zijn 3,3 miljoen mensen met problemen als adhd, angst, autisme, bipolaire stoornis, borderline, schizofrenie, dementie, noem maar op. Ik noem het een verstoring in denken, voelen of gedrag die zo ernstig is dat het dagelijks functioneren zwaar wordt belemmerd. En dat in zo'n relatief veilig en welvarend Nederland.”

Aandoening

„Bovendien”, vervolgt hij, „blijkt uit onderzoek dat 48 procent van de volwassen Nederlanders ooit in hun leven met een psychische aandoening te maken krijgt. Elke dag komen veertig mensen op de eerste hulp na een zelfmoordpoging. Vijf personen per dag plegen suicide. Intussen geniet ik van het leven, terwijl dit om me heen gebeurt. Het is niet te verdragen.” Sinds hij zich erin heeft ver-

diept, schrikt hij steeds weer van de omvang van de problematiek in Nederland. „27 procent van het ziekteverzuim op het werk komt door psychische klachten, dat kost de samenleving 5 miljard euro. Bijna 40 procent van de huwelijken eindigt in een scheiding. Dat treft elk jaar zo'n 35.000 kinderen. 98 procent van de kinderen die uit huis worden ge-

Intussen geniet ik van het leven, terwijl er zoveel ellende is. Het is niet te verdragen

– Stan Uyland

plaatst, komt uit gebroken gezinnen.”

Eigenlijk, vindt Uyland, zou er een 'opleiding' moeten komen om zowel kinderen als jongeren sterker deze wereld in te sturen. „Waarom hebben we wel een apk voor de auto? Moet je een zwemdiploma behalen, autorijles nemen of een onderwijsdiploma hebben, maar volgen we geen opleiding voor een van de belangrijkste levensstaken: het bouwen van vitale relaties, waaronder het opvoeden van kinderen?” De kwestie staat ook op de agenda bij lokale en internationale congressen van de Rotary. „De internationale voorzitter van de Rotary, Gordon McNally uit Schotland, noemde pas het ontbreken van mentale gezondheid een van de grootste problemen wereldwijd. Maar, zei Gordon ook: we kunnen er iets aan doen. We kunnen het taboe doorbre-

ken. En dat begint met aandacht voor elkaar. Wie vraagt er in plaats van het standaard hoe-is-het-met-je nog: hoe is het nou écht met je.”

Internationaal is inmiddels de Rotary Action Group Mental Health Initiatives gestart. In Nederland heeft dat geleid tot de Stichting Rotary Mentale Gezondheid. Die werkt momenteel aan twee initiatieven. Het eerste is het opzetten van een 'brede coalitie' van overheden en organisaties, die preventie en het vroegtijdig signaleren van problemen vooropstellen onder het motto 'Bouwen aan een Deltaplan voor vitale relaties'.

„Een eerste bijeenkomst van deze brede coalitie staat gepland op 16 april in mijn eigen Soest. We gaan dit plan met partijen uitwerken. Wees welkom van 16.00 tot 20.00”, zegt Uyland. „Ons uitgangspunt is: sterke relaties en sterke gezinnen zijn de kern voor mentale gezondheid en een gezonde samenleving. Ook willen we een pilot opzetten, een proef waarin we allerlei trainingen aanbieden die gericht zijn op sterke relaties en sterke gezinnen. We zouden daarmee kunnen starten in drie gemeenten en ik denk daarbij zelf natuurlijk ook aan Soest”, zegt Uyland. Verenigingen, theaters, scholen, sportclubs, kerken, moskeeën, serviceclubs, buurthuizen en jongerencentra kunnen hierin een grote rol spelen, denkt Uyland. „Onze visie is dat we deze organisaties onder andere trainingen bieden. Of bijvoorbeeld een vertegenwoordiger mentale gezondheid helpen aanstellen.” Burgemeester Metz startte *Wij Zijn Soest* om saamhorigheid te versterken. Uyland: „Dat past naadloos bij ons idee.”

